

Rezerwat przyrody "Przełom Jasiołki"

Celem utworzenia rezerwatu przyrody „Przełom Jasiołki” jest zachowanie drzewostanów o charakterze naturalnym. Aktualna powierzchnia rezerwatu wynosi 121,10 ha. Rezerwat obejmuje klasyczny i bardzo typowy dla Beskidu Niskiego, rejon przełomowego odcinka rzeki Jasiołki o szczególnie malowniczym krajobrazie oraz urozmaiconej morfologii. Rzeka tworzy w tym miejscu wąską, głęboko wciętą dolinę pomiędzy dwoma wzniesieniami: Ostrą i Piotrusiem. Teren rezerwatu porastają drzewostany o wysokim stopniu naturalności. Dominujący zespół żywej buczyny karpackiej wykazuje dużą różnorodność a zarówno troficznie-wilgotnościową przejawiającą się tworzeniem podzespołów. Do wyjątkowych osobliwości fitosocjologicznych należy jaworzyna karpacka z jęczmikiem zwyczajnym oraz rzadki zespół - jaworzyna z miesiącznicą trwałą. Cenną fitocenozą o szczególnym znaczeniu jest zespół gradu, którego płaty z terenu rezerwatu uznawane są za najrozleglejsze i najlepiej zachowane w tym rejonie. Na uwagę zasługują również rozległe połacie nadrzecznej olszyny górskiej, porastające prawie całą dolinę Jasiołki w granicach rezerwatu. W runie tego zespołu zachowała się rzadka obecnie w łągach górskich paproć- pióropusznik strusi. Bogactwo florystyczne rezerwatu wyraża się obecnością licznych gatunków roślin naczyniowych w tym górskich i objętych ochroną gatunkową. Z roślin górskich na uwagę zasługuje występowanie niektórych gatunków wschodniokarpackich: sałatnicy leśnej, smotrawy okazałej, tojada wiechowatego czy omiega górskiego. Rezerwat przyrody „Przełom Jasiołki” stanowi ostoję bogatej fauny charakterystycznej dla piętra dolnoregłowego Karpat. Jest to przede wszystkim fauna leśna, obfitująca w typowe gatunki puszczańskie, w tym szczególnie liczne drapieżniki. Przedstawicielem drapieżnych ssaków zamieszkujących stale kompleksy leśne rezerwatu to lis, wydra, kuna leśna oraz zwierzęta parzystokopytne reprezentują w faunie rezerwatu: jeleni, sarna i dzik. Z drobnych ssaków obserwowanych w rezerwacie to: wiewiórka, mysz leśna, nornica ruda. Awifauna rezerwatu ma głównie charakter leśny i odznacza się dużym udziałem ptaków drapieżnych i drobnych ptaków śpiewających. Do bardzo licznych ptaków drapieżnych należą: kruk, myszołów oraz rzadziej spotykane: jastrząb, pustułka i kobuz. Najbardziej liczna jest grupa ptaków śpiewających, jak np. trznadel, zięba, kowalik i wiele innych. Rzeka Jasiołka na terenie rezerwatu ma charakter typowy dla krainy pogórza. Gatunki właściwe górskiej Krainie pstrąga. Najczęściej występuje świnka, kleń, brzanka, ukleja. Najliczniejszym przedstawicielem płazów jest kumak górski, traszka karpacka i traszka górska. W lasach na terenie całego rezerwatu trafia się ropucha szara oraz salamandra plamista. Z gadów można spotkać zaskrońca, jaszczurkę żyworodną i żmiję zygzakowatą.

Rezerwat przyrody prezentuje ponadto wartości kulturowe, jako elementy świadczące o przebiegu jednych z najkrwawszych walk w rejonie Przełęczy Dukielskiej w czasie II wojny światowej (okopy) oraz pozostałości przedwojennego osadnictwa.

Do wyjątkowych walorów przyrody nieożywionej należą rozległe pola rumowisk, nisze i jęzory osuwiskowe.